

Centrul de Dezvoltare Curriculara si
Studii de Gen

Raport anual 2007

Centrul de Dezvoltare Curriculara si
Studii de Gen

Cuprins

Cine este Centrul FILIA	3
Proiecte derulate	4
Proiecte depuse spre finanțare	10
Publicații	11
Activități de activism și advocacy	13
Alte evenimente	14
Finanțatori și parteneri	16
Date financiar contabile	18
Membrii Consiliului Director, experții și voluntarii	19
Echipa Centrului FILIA și datele de contact	19
Anexe	20

Cine este Centrul FILIA

Înființat în aprilie 2000, sub denumirea de “**Centrul de Dezvoltare Curriculară și Studii de Gen: FILIA**”, Asociația are ca obiectiv principal promovarea Studiilor de gen printr-o abordare integrată, multi- și interdisciplinară a genului în cercetarea academică, dar și în analiza altor aspecte ale culturii și societății românești. Fondat inițial ca un centru de documentare multimedia pentru cadrele didactice și studenții **Masteratului de Gen și Politici Publice** de la Școala Națională de Studii Politice și Administrative, București, **Centrul FILIA** se dezvoltă în momentul de față ca un nucleu de cercetare academică, cu proiecte de cercetare și publicații proprii, dar și ca un centru de analiză a politicilor sociale.

Obiectivul de fond reprezintă sprijinirea dezvoltării de Studii de Gen, astfel încât acesta să contribuie prin expertiză și autoritate epistemică la strategiile de emancipare în societatea românească.

Centrul Filia susține:

Introducerea analizei de gen în studiul societății și culturii românești.

Introducerea dimensiunii de gen în politicile publice.

Egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați.

Respectarea drepturilor și demnității femeilor.

Creșterea participării femeilor la viața publică.

Combaterea discriminării femeilor în familie, în comunitate sau la locul de muncă.

Proiecte derulate

Parteneri egali. Competitori egali. Integrarea dimensiunii de gen în procesul de elaborare a politicilor publice

Scopul proiectului a constat în a constata în creșterea gradului de conștientizare a celor care elaborează politici publice și furnizarea *know-how*-ului necesar în vederea introducerii dimensiunii de gen și a echității de gen în procesul de elaborare a politicilor publice.

Obiective:

1. elaborarea unui volum care să includă exemple de bune practici europene din cadrul politicilor publice sensibile la dimensiunea de gen din domeniile piața muncii, reconciliere dintre muncă, familie și viață privată, excluziune socială, educație și bugetare care să ofere *know-how*-ul necesar celor care elaborează politici publice.
2. sensibilizarea grupului țintă privind necesitatea de a elabora politici publice sensibile la dimensiunea de gen

Activități (selecție):

1. analiza politicilor publice din domeniile în care includerea dimensiunii de gen trebuie să fie o prioritate: piața muncii, reconciliere dintre muncă, familie și viață privată, excluziune socială, educație și bugetare.
2. corelarea rezultatelor analizei cu strategia Uniunii Europene: *A Road Map for equality between women and men (2006-2010)* și cu rezultatele cercetării *Gen, interese politice și inserție europeană*¹.

¹ Cercetarea a fost realizată în cadrul proiectului *Gen, interese politice și inserție europeană*, coordonat de prof.univ.dr. Mihaela Miroiu, derulat în perioada 2006-2008, finanțat de Consiliul Național al Cercetării Științifice în Învățământul Superior, cod CNCSIS 964. Eșantionul cercetării (1496 de persoane) este reprezentativ pentru populația neinstituționalizată a României, cu o eroare tolerată de $\pm 2,6\%$.

3. trimiterea unui chestionar către grupul țintă pentru a obține input-ul lor față de necesitatea de a elabora politici publice sensibile la dimensiunea de gen.
4. organizarea unei conferințe de presă pentru prezentarea volumul către mass-media.
5. organizarea unei mese rotunde cu reprezentanți ai organizațiilor și instituțiilor membre CONES.
6. organizarea a două workshop-uri cu reprezentanți ai organizațiilor și instituțiilor membre CONES.
7. Organizarea unei conferințe de încheiere a proiectului.

Beneficiari

Proiectul s-a adresat tuturor instituțiilor guvernamentale și parlamentare cu rol în formularea de politici publice care trebuie să ia în considerare și egalitatea de gen și partidelor politice, dar în principal organizațiilor de femei din cadrul partidelor politice, care pot contribui la creșterea vizibilității politicilor publice (care au integrată dimensiunea de gen) în rândul membrilor respectivelor formațiuni politice.

Parteneri:

Comisia de egalitate de șanse între femei și bărbați, Camera deputaților
Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați
Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

Perioada de derulare: ianuarie-decembrie 2007.

Proiectul a fost finanțat de Agenția Elvețiană de Dezvoltare și Cooperare.

Mai multe informații despre proiect la: http://www.centrulfilia.ro/page_1171875140328.html

Centrul de Dezvoltare Curriculara si
Studii de Gen

Uși deschise pentru femei în politica românească

Proiectul *Uși deschise pentru femei în politică politics* este unul din primele proiecte elaborate de o organizație neguvernamentală al cărui **obiectiv general** este sensibilizarea și creșterea gradului de conștientizare a elevilor de liceu față de egalitatea de gen în viața politică românească.

Scopul proiectului a fost furnizarea unui set diferit de valori în legătură cu distribuirea rolurilor de gen în viața socială și în cea politică în vederea sensibilizării elevilor pentru o viață partenerială întemeiată pe valori democratice.

Obiective

1. Publicarea unei broșuri care să cuprindă suportul de curs și o selecție a celor mai bune eseuri ale elevilor de liceu.
2. Să crească interesul participanților față de importanța implementării principiului egalității de șanse în vederea asigurării unei participări echilibrate a femeilor și a bărbaților în politică.
3. Să atragă atenția asupra consecințelor unei implicări echitabile atât a bărbaților, cât și a femeilor în politică în vederea dezvoltării unui sistem politic democratic.
4. Să creeze o platformă pentru dezbateri între politicienii implicați în prima etapă a proiectului și participanții la *workshop*-uri prin înființarea unui *yahoogroup* „uși deschise pentru femei în politică”.

Activități (selecție):

1. selectarea liceelor și a participanților, a femeilor din politică invitate la workshop-uri.
2. elaborarea unui suport de curs despre : *Importanța implementării principiului egalității de șanse în politica românească, Obstacole pe care le întâmpină femeile în politică, Strategii pentru îmbunătățirea participării femeilor la viața politică din România, Solidaritatea femilor din politică, Ar trebui femeile să schimbe „imaginea” vieții politice din România?*.
5. organizarea săptămânii “Uși deschise pentru femei în politica românească” în cadrul căreia se vor desfășura workshop-uri cu elevii de liceu care vor include training-uri, discuții cu politiciene etc.

6. selectarea unor eseuri ale elevilor participanți la workshop-uri care vor fi publicate în volumul *Uși deschise pentru femei în politica românească*

7. publicarea volumului *Uși deschise pentru femei în politica românească*.

Beneficiari: 75 elevi de liceu aflați în ultimii ani, clasele a XI-a și a XII-a din județul Ilfov și din Municipiul București

Parteneri: Fundația Ithaka, Comisia pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați - Camera Deputaților

Perioada de desfășurare: februarie- iulie 2007

Proiectul a fost finanțat de Ambasada Țărilor de Jos prin programul MATRA KAP.

Școala de vară: Egalitate de șanse în România

Proiectul s-a derulat în perioada iunie-iulie 2007

Scopul Școlii de vară a fost creșterea gradului de conștientizare cu privire la importanța respectării egalității de șanse și a dreptului la nediscriminare. Localizare: 4-11 iulie Costinești.

Școala de vară „Egalitatea de Șanse în România” a fost organizată în cadrul „Anului European al Egalității de Șanse pentru Toți”, de aceea ne-am propus ca în cadrul prelegerilor să fie abordate teme care au legătură cu cele șase criterii de discriminare combătute prin intermediul campaniei „Anul European al Egalității de Șanse pentru Toți”: gen, origine etnică, religie, vârstă, dizabilități, orientare sexuală.

Rezultate

- 40 de studenți și elevi de liceu care dețin o serie de instrumentele necesare sprijinirii egalității de șanse și combaterii discriminării.
- 40 de studenți și elevi de liceu care cunosc activitatea derulată de organizații neguvernamentale care luptă pentru respectarea drepturilor omului și a egalității de șanse.
- 40 de studenți și elevi de liceu familiarizați cu activitatea derulată de instituțiile guvernamentale cu rol în combaterea discriminării și sprijinirea egalității de șanse: Consiliul național pentru Combaterea Discriminării, Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse.

Rolul Centrului FILIA

Centrul FILIA a fost partener. Centrul FILIA a fost implicat în etapa de organizare și implementare a proiectului prin:

- furnizarea *know-how*-ului necesar derulării Școlii de vară,
- contactarea lectorilor care au susținut prelegeri și au coordonat work-shop-urile a căror temă au avut legătură cu cele șase criterii de discriminare combătute prin intermediul campaniei „Anul European al Egalității de Șanse pentru Toți”: gen, origine etnică, religie, vârstă, dizabilități, orientare sexuală: Mihaela Miroiu (SNSPA), Oana Băluță (Centrul FILIA), Florentina Bocioc (Asociația ACCEPT), Claudia Vlas (Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați), Asztalos Csaba (Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării), Emil Moise (Asociația Solidaritatea pentru Libertatea de Conștiință)

- identificarea filmelor care să constituie suport pentru derularea prelegilor și a workshop-urilor.

Thelma și Louise (1991, regizor Ridley Scott). *Iron jawed angels* (2004, Katja von Garnier), *Crash* (2004, regizor Paul Haggis), *Născuți la comandă. Decreștii* (2005, regizor Florin Iepan), *Babel* (2006, [Alejandro González Iñárritu](#)).

Finanțator proiectului: Autoritatea Națională pentru Tineret

Adresa: Vasile Conta nr. 16, Sector 2, București

Telefon: +40 21 317 13 30

E-mail: secretariat@e-tineret.ro

Suma cu care a contribuit Autoritatea Națională pentru Tineret 107.296, 94RON

Șanse egale prin concilierea vieții de familie cu cariera

Scop: Proiectul și-a propus să realizeze *în paralel* o consultare transparentă a partenerilor sociali non-guvernamentali (sindicate, patronate, mediul academic, etc.) și a grupurilor parlamentare în vederea îmbunătățirii prevederilor legislative în vigoare privind problematica reconcilierii dintre muncă, familie și viață privată.

Obiective

1. să crească gradul de **conștientizare** a grupului țintă în privința lipsei legislației corespunzătoare privind reconcilierea dintre muncă, familie și viață privată și a consecințelor acestei absențe asupra șanselor egale ale femeilor și bărbaților pe piața muncii și la participarea la luarea deciziilor.
2. **să contribuie** la conturarea unui proiect legislativ coerent prin parcurgerea unei noi etape care presupune consultarea transparentă dintre partenerii sociali non guvernamentali și grupurile parlamentare.
3. **să îmbunătățească exersarea actului democratic** privind prin participarea la dezbateri a partenerilor sociali (alături de grupurile parlamentare) cu rol direct în implementarea oricăror prevederi legislative, politici publice în domeniul reconcilierii dintre muncă, familie și viață privată.

Activități (selecție):

1. Identificarea partenerilor sociali.
2. Contactare grupuri parlamentare și parteneri sociali.
3. Elaborarea a două grile de interviu semi structurat adresate partenerilor sociali și grupurilor parlamentare.
4. Organizarea unei dezbateri cu reprezentanți ai organizațiilor sindicale și patronale, mediului academic și parlamentari.
5. Elaborarea unui volum care să conțină rezultatele cercetării

Grupul țintă al proiectului este constituit din **partenerii sociali non guvernamentali** și din **grupurile parlamentare**.

Proiectul de desfășurare: octombrie-decembrie 2007.

Proiectul a fost finanțat de Camera deputaților, Parlamentul României prin programul „Parteneriat cu societatea civilă”.

Proiecte depuse spre finanțare

30.10.2007 [The Responsiveness of Public Institutions on Equal Opportunities Policies²](#)

FINANȚATOR : **Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe**

Scopul proiectului: monitorizarea activității, a politicilor instituțiilor care au ca obiectiv implementare activităților cuprinse în Planul General de Acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați (2006-2009) în vederea identificării eficienței și a responsabilității instituționale.

Obiective:

1. dezvoltarea unui cadru adecvat analizei instituțiilor publice, atât a Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, cât și a celorlalte instituții cu atribuții în implementarea Strategiei.
2. identificarea atât a factorilor care sprijină implementarea Strategiei, cât și a obstacolelor cu care se confruntă instituțiile în procesul de implementare
3. consolidarea capacității societății civile de a participa la luarea deciziilor
4. îmbunătățirea implicării societății civile de a spori responsivitatea instituțiilor publice

Buget total: **21 000 USD**

Buget solicitate de la CEE Trust: 20.000 USD

Contribuția Centrului FILIA: 1000 USD

² Proiectul a primit răspuns negativ din partea finanțatorului

Publicații

Parteneri egali. Competitori egali

Volumul *Parteneri egali. Competitori egali* conține direcții de acțiune în politici publice care integrează dimensiunea de gen. Domeniile incluse sunt piața muncii; (re)concilierea dintre muncă, familie și viață privată; excluziunea socială; educație; bugetare.³

Uși deschise pentru femei în politica românească

Volumul *Uși deschise pentru femei în politica românească* cuprinde trei secțiuni. În prima am grupat rezultatele obținute din interpretarea chestionarului (aplicat la începutul fiecărui atelier elevilor) privind participarea politică a femeilor, o cercetare privind reprezentarea intereselor de gen ale cetățenilor și studiile ale căror subiecte au fost incluse în *workshop*-uri.⁴

Șanse egale prin concilierea vieții de familie cu cariera

Volumul “**Șanse egale prin concilierea vieții de familie cu cariera**” detaliază percepțiile organizațiilor sindicale, patronale, ale mediului academic și grupurilor parlamentare cu privire la concilierea vieții de familie cu cariera și importanța acestora pe agenda publică, politică din România. Cartea se adresează partenerilor sociali non guvernamentali (sindicatelor, asociațiilor

³ Pentru mai multe detalii, vezi anexa 1.

⁴ Pentru mai multe detalii, vezi anexa 2.

Centrul de Dezvoltare Curriculara si
Studii de Gen

profesionale, patronatelor și agenților economici, precum și persoanelor din mediul academic) deoarece aceștia pot avea un rol esențial în elaborarea și implementarea unui proiect coerent și viabil și grupurilor parlamentare deoarece rolul decizional al acestora este vital pentru adaptarea legislației atât la nevoile cetățenilor, cât și la cerințele europene în domeniu.⁵

Instrumente pe suport electronic

- pagină website: http://www.centrulfilia.ro/page_1171875140328.html;

http://www.centrulfilia.ro/page_1171875157796.html

- grup de discuții electronic: genpolpublice@yahoogroups.com

Alte instrumente de lucru: pliante și afișe

Activități de activism și advocacy

Scrisoare deschisă adresată Primului ministru și Ministrului muncii, familiei și egalității de șanse cu ocazia numirii președintelui/președintei Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați. Cu această ocazie s-a tras un semnal de alarmă în legătură cu politizarea procesului de numire a unei noi persoane în funcția de președinte al acestei instituții și s-a subliniat că apartenența politică a conducătorului/conducătoarei instituției nu trebuie să fie criteriul care stă la baza numirii acesteia, ci expertiza în domeniu și activitatea precedentă, care să ateste o bună cunoaștere a problematicii egalității de șanse și non-discriminării. S-a propus și o persoană din partea societății civile care să fie numită ca președintă a ANES.

Demersul a fost susținut de Asociația ACCEPT, Sens Pozitiv, APADOR –CH, Institutul de Politici Publice, Centrul de Resurse Juridice.

Scrisoare de susținere trimisă Comisiei juridice din Camera deputaților prin care Centrul FILIA și-a manifestat susținerea față de inițiativa legislativă a doamnelor deputat Minodora Cliveti,

⁵ Pentru mai multe detalii, vezi anexa 3.

Doina Drețcanu, Mirela Adomnicăi al cărei scop este **modificarea și completarea Legii nr. 4/1953- Codul familiei, republicată**. Inițiativa legislativă are în vedere eliminarea unor prevederi neconstituționale referitoare la egalitatea în drepturi, precum și armonizarea Codului familiei cu normele europene. Propunerea reglementează **vârsta minimă de căsătorie, de 18 ani atât pentru femei, cât și pentru bărbați** în vederea respectării egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați.

Centrul FILIA a participat la întâlnirile Comisiei juridice din Camera Deputaților și a strâns semnături de sprijin. Demersul a fost susținut de: SENS POZITIV, ACCEPT, Institutul de Politici Publice, Liga PRO EUROPA.

În urma acțiunilor desfășurate a fost aprobată modificarea Codului familiei, propusă de cele trei deputate, egalizându-se vârsta la căsătorie.

[Scrisoarea deschisă adresată Președintelui României](#) în urma atacului acestuia la adresa lui Cristian Pîrvulescu și a Danielei Pîrvulescu, soția acestuia. Centrul FILIA a atras atenția că actul este imoral prin faptul că se folosește de viața privată a unui cetățean ca mijloc de discreditare a adversarilor politici, este calomnios fiindcă face referire implicită la coruperea sau măcar la cointeresarea președintelui Asociației Pro Democrația și este sexist pentru că presupune că Daniela Pîrvulescu nu are alte merite profesionale cu excepția celui de a fi soția unui om foarte influent în societatea civilă și în presă.

- participare la emisiunea „Politica în timp real” difuzată la RadioLynx.
- redactarea unui comunicat de presă.

Alte evenimente

Afilieri rețele internaționale

aprilie 2007 **Asociația Centrul FILIA s-a afiliat la rețeaua europeană** de organizații non-guvernamentale **European Women's Lobby**, prin rețeaua națională Romanian Women's Lobby în cadrul căreia este membră fondatoare. www.dearnetwork.ro

mai 2007 **Asociația Centrul FILIA** a devenit membră fondatoare a rețelei informale, fără personalitate juridică **E.N.A.R. –România**, denumita în continuare ENAR-Romania care este membră, în calitate de Coordonare Nationala („National Coordination”), a organizației internaționale numite „European Network against Racism - ENAR”, denumita în continuare ENAR. (potrivit Statutului ENAR-Romania art. 1 alin. 1 și 2)

10 decembrie **Masă rotundă: Anul 2007: între respectarea principiului tratamentului egal și discriminare**

Pe 10 decembrie, de ziua internațională a drepturilor omului, asociația ACCEPT, Agenția de Monitorizare a Presei, Centrul de Dezvoltare Curriculară și Studii de Gen: FILIA, Centrul de Resurse Juridice, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Fundația pentru poezie “Mircea Dinescu, Institutul pentru Politici Publice, Roma ACCESS, Romani CRISS și Șanse Egale au organizat întâlnirea “Anul 2007: între respectarea principiului tratamentului egal și discriminare” cu scopul de a face un bilanț al situației drepturilor omului în anul 2007. Participanții au discutat despre tratament egal și discriminare – cadrul legislativ, aplicare; monitorizarea respectării drepturilor omului pentru persoanele cu dizabilități mintale aflate în instituții - stigmă și sănătate mentală, drepturile omului și discriminarea minorităților sexuale din România, încălcarea dreptului la locuire și educație al minorității rome, libertate de expresie și manipulare de presă, egalitatea de șanse între femei și bărbați: cotidian și instituționalizare, situația prevenirii și combaterii discriminării în anul egalității de șanse pentru toți în România.

Centrul de Dezvoltare Curriculara si
Studii de Gen

- Redactarea unui Comunicat de presă

Finanțatori și parteneri

Finanțatori

Agenția Elvețiană de Dezvoltare și Cooperare

Ambasada Olandei

Camera deputaților

Comisia Europeană

Parteneri

Comisia de egalitate de șanse între femei și bărbați, Camera deputaților

Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

Autoritatea Națională pentru Tineret

Centrul de Dezvoltare Curriculara si
Studii de Gen

Date financiar contabile

Finanțări atrase

Venitul în anul 2007 a fost de: 210.890 RON suma estimată în euro la cursul BNR 3.49 din noiembrie 2007 este de aprox. 60.427 Euro :	
Finanțator	Suma
Agencia Elvețiană de Dezvoltare și Cooperare	19.000 Euro (66. 310 RON)
Camera Deputaților	9219 Euro (32 150 RON)
Comisia Europeană	32.215 Euro (112. 430 RON)

Centrul de Dezvoltare Curriculara si
Studii de Gen

Membrii Consiliului Director, experții și voluntarii

Membrii Consiliului Director

Oana Băluță
Monica Munteanu
Răzvan Ostroveanu
Dana Cutaș

Experți:

Prof.univ.dr. Mihaela Miroiu în cadrul proiectului *Parteneri egali. Competitori egali*
Doina Dimitriu în cadrul proiectului *Șanse egale prin concilierea vieții de familie cu cariera*

Voluntari

Ștefan Colbu
Dana Marinache

Echipa Centrului FILIA și datele de contact

Oana Băluță, președintă

Alina Dragolea, asistentă de proiect

Alice Iancu, asistentă de proiect

Date de contact Centrul FILIA

Adresa: strada Povernei, nr. 6-8, sector 1, București

tel./fax:021 318.08.96

E-mail: centrul_filia@centrulfilia.ro; centrul_filia@yahoo.com

Website: www.centrulfilia.ro

ANEXE

Anexa 1

Fragment din Cuvânt înainte

„Volumul pe care îl aveți în față are ca subiect politicile publice, însă nu oarbe la dimensiunea de gen, ci politici publice adresate atât femeilor, cât și bărbaților care au interese, nevoi comune și diferite, deopotrivă. Ceea ce noi propunem, sunt politici publice care au ca punct de pornire, dacă vreți, chiar viața cotidiană a femeilor și a bărbaților care este determinată la nivel educațional, influențată de participarea pe piața muncii, în care trebuie integrată (re)concilierea dintre muncă, familie și viață privată și care, într-o altă etapă, este conturată de sistemul de pensii.

În perioada în care scriu aceste rânduri, instituția care a fost special creată pentru a promova egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați și care trebuie să asigure integrarea perspectivei de gen în toate politicile și programele naționale, Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, nu este funcțională deoarece disputele politice afectează și stabilitatea instituțiilor.

Proiectul pe care Centrul FILIA îl implementează, „Competitori egali, parteneri egali. Integrarea dimensiunii de gen în procesul de elaborare a politicilor publice” cu sprijinul Agenției Elvețiene de Dezvoltare și Cooperare a pornit de la o nemulțumire a echipei care a elaborat acest volum: în România, politicile publice sunt oarbe la dimensiunea de gen. Noi considerăm că introducerea perspectivei de gen trebuie să fie o prioritate pentru cei care elaborează politici publice specifice câtorva domenii în mod particular: piața muncii, (re)concilierea dintre muncă, viață privată și familie, incluziune socială, educație și bugetare de gen. Însă, includerea dimensiunii de gen nu trebuie considerată un „rest” care ar putea fi adăugat (sau nu), eventual într-o etapă finală, a elaborării politicilor publice, doar pentru că România a semnat o serie de angajamente europene. Publicul cărui politica i se adresează, impactul politicii respective asupra femeilor și/sau bărbaților care alcătuiesc grupul țintă trebuie avute în vedere pe toată perioada elaborării politicilor publice”.

Anexa 2

Fragment din Cuvânt înainte

„ În *Percepții ale adolescenților față de femeile politiciene și față de viața politică românească* sunt prezentate cele mai importante atitudini ale elevelor și elevilor în legătură cu viața politică în general, semnificația egalității de șanse între femei și bărbați, dacă există ea în politica românească, dacă este suficient numărul femeilor din politică, care este încrederea lor în instituții, gradul în care interesele cetățenilor apar pe agenda politicianilor, obstacolele cu care se confruntă femeile în politică și pentru ce funcție ar vota o femeie.

După ce am văzut care sunt opiniile și percepțiile tinerilor, urmează studii care conțin informații pentru ele și ei. Am considerat că ar fi mai întâi utilă o discuție generală despre egalitatea de șanse în politică și participarea la luarea deciziei, precedate de întrebarea „cine ne conduce”. Ținând cont de faptul că cifrele oferite în acest studiu arată că ne conduc bărbații, pasul următor a fost identificarea acelor obstacole care le împiedică pe femei să ajungă în poziții de decizie. Însă, pentru că acestea au legătură și cu o tradiție a exercitării drepturilor politice, am ales să prezint un scurt istoric al luptei pentru obținerea dreptului de a vota și de a fi aleasă, urmată de o discuție privind egalitatea șanselor de acces la conducerea politică în care accentul este pus pe factorii care determină subparticiparea politică a femeilor. Textele incluse în acest volum arată că a fi bărbat sau femeie este important, de aceea am considerat că sunt binevenite și necesare câteva rânduri despre identitatea și rolurile de gen.

Identificarea obstacolelor este urmată de prezentarea strategiilor menite să îmbunătățească participarea femeilor la viața politică din România: cote de participare, eliminarea piedicilor socio-economice care au influențat viața femeilor, creșterea vizibilității, rolul organizațiilor de femei și al mass-media.

Se vorbește adesea despre lipsa de solidaritate a femeilor din politică ca un defect al acestora. Este posibilă solidaritatea sau altele sunt instrumentele la care se poate apela într-o lume a diversității (de vârstă, etnice, ideologice etc.)? Două exemple din viața politică românească sunt oferite pentru a arăta gradul în care femeile s-au solidarizat pentru susținerea unor interese comune.

Din cercetări mai vechi sau recente, reiese că cetățenii asociază implicarea femeilor în viața politică

și cu o schimbare a imaginii acesteia. Un alt studiu al acestui volum tratează tocmai această temă: modalitatea în care cetățenii percep politica și pe politicieni și care este imaginea (poate lipsa ei) a femeilor din politica românească.

Ultimul studiu cuprinde o analiză riguroasă a reprezentării femeilor și a intereselor de gen în politică. Tinerii beneficiari ai proiectului au menținut că politicienii au mai mult în vedere propriile interese și mai puțin (sau aproape deloc) pe ale celor care i-au votat. Pentru că elevii au fost selectați din Ilfov și București, am urmărit și în ce măsură reprezintă parlamentarii din aceste două circumscripții interesele de gen, dacă doar femeile sau și bărbații ar trebui să le reprezinte și care sunt consecințele faptului că mai ales femeile aduc pe agenda politică subiecte precum violența în familie, îngrijirea copiilor, îngrijirea copiilor și a bătrânilor, etc.

A doua parte conține trei eseuri. Minodora Cliveti și Gabriela Crețu sunt autoarele a două dintre acestea în care discută despre egalitatea de șanse, despre modul în care viața femeilor și a bărbaților este determinată de politică. Cel de-al treilea eseu îi aparține lui Hélène Lanvert care schițează un cadru internațional atunci când abordează un subiect precum femeile în politică și Parlamentul European. Minodora Cliveti aduce informații despre aplicarea principiului egalității de șanse în politică despre consecințele mecanismelor de promovarea a femeilor în politică, dar și despre ce pot să aducă politicenele și despre calitățile și defectele acestora. În eseuul său, Gabriela Crețu nu se sfiește să-și expună opiniile clar și tranșant, distrugând mituri precum: ești în politică doar dacă ești competent, iar „amănuntul nesemnificativ” că ești femeie sau bărbat nu este important. Ce spune domnia sa? Că „e o mare și periculoasă minciună. Ierarhiile, mai ales în politică, sunt bazate pe putere, nu pe competență. Nici nu se spune ce fel de competențe ar fi necesare pentru a-i reprezenta pe alții ca să nu se observe că cei care dețin puterea nu le au totdeauna suficient”. Textul aduce o viziune personală (care își are rădăcinile și în experiența sa de politiciană) asupra absenței intereselor femeilor pe agenda publică „- o educație mai bună pentru copii, medicamente accesibile pentru cei bătrâni, mai puțină violență și mai mult respect – [încât] au început ele însele să creadă că nu contează”.

Ultima secțiune a volumului cuprinde o selecție a eseurilor elevilor de liceu care au participat la atelierele de lucru. Acestea reflectă opiniile acestora cu privire la egalitatea de șanse, părerile lor privind participarea și reprezentarea politică a femeilor și a bărbaților, posibile strategii pentru creșterea numărului femeilor în politică.”

Anexa 3

Fragment din Cuvânt înainte

Pentru a asigura șanse egale pentru femei și bărbați pe piața muncii, dar și în activitățile de îngrijire sunt necesare politici publice care să sprijine armonizarea profesiei, cu viața privată și familia.

În cadrul unui cuplu sau nu, femeile se ocupă de îngrijirea persoanelor dependente. Nu doar un model cultural potrivit căruia femeile ar trebui (de altfel, o și fac după cum arată cercetările) să efectueze munci de îngrijire, ci și oferta insuficientă a serviciilor de îngrijire instituționalizate contribuie la această responsabilizare a femeilor, la o armonizare precară a carierei cu viața de familie.

Cert este că dacă femeile vor fi în continuare principalele responsabile cu creșterea și îngrijirea copiilor, participarea acestora (deopotrivă cantitativ și calitativ) pe piața muncii va avea de suferit, implicit și veniturile vor fi afectate deoarece ele sunt în primul rând beneficiarele concediului parental, durata mare a concediului diminuează prezența acestora pe piața muncii, având consecințe asupra carierei, salariului și asupra pensiei.

În lipsa unor politici coerente de conciliere a vieții de familie cu cariera, mai ales femeile vor suporta o serie de consecințe negative. Pentru elaborarea unor astfel de politici este nevoie de acțiunea mai multor actori din mediul politic, sindical, patronal și academic. Dar, în România concilierea dintre muncă, familie și viață privată lipsește de pe agenda publică și politică, iar prevederile legislative în vigoare nu acoperă/ nu sprijină în totalitate cetățenii în vederea armonizării vieții profesionale cu cea familială.,

Raport întocmit de
Oana Băluță, președintă Centrul FILIA